

Arrendepriser på jordbruksmark 2014

Agricultural land rents 2014

I korta drag

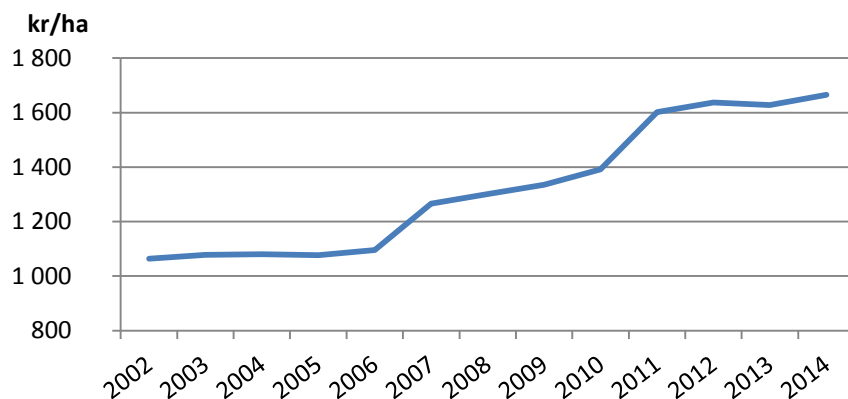
Arrendepriset på jordbruksmark relativt oförändrat sedan 2011

Priser för både jordbruksmark och arrenden av jordbruksmark har ökat kontinuerligt sedan Sveriges EU-inträde år 1995. De senaste åren har dock priserna stagnerat.

Enligt vår arrendeprisundersökning, som genomförs vartannat år, har arrendepriset för en hektar jordbruksmark varit relativt oförändrat sedan år 2011. Mellan åren 2013 och 2014 steg arrendepriserna på jordbruksmark med i genomsnitt 2 %, men ökningen är inte statistiskt säkerställt. Ökningen mellan år 2013 och 2014 var störst i Götalands mellanbygder och i norra Sverige. En hektar jordbruksmark kostar i genomsnitt 1 666 kr att arrendera i Sverige år 2014.

Prisnivån och pristutvecklingen ska tolkas med viss försiktighet. Detta eftersom priserna för vissa regioner har relativt höga medelfel i kombination med små förändringar i skattningarna mellan åren, vilket i sin tur medför att utvecklingen mellan två närliggande år inte är statistiskt säkerställd. Men man kan över tiden utläsa att arrendepriserna gått upp.

Figur A. Utvecklingen av arrendepriser för jordbruksmark 2002—2014, inklusive gratisarrenden, kr/ha

Jimmie Enhäll, 036 – 15 63 42
 statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 26 februari 2015.
 Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
 Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Arrendepriser i Sverige	3
Arrendepriser jordbruksmark (åker och bete)	4
Arrendepriser åkermark	5
Arrendepriser betesmark	6
Andel gratisarrenden och andel arrendeavtal som innehåller mer än bara mark	6
Tabeller	8
Teckenförklaring	8
1. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2008, 2010, 2012 och 2014, kr/ha, inklusive gratisarrenden.	8
2. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2008, 2010, 2012 och 2014, kr/ha, endast arrenden med avgift.	9
3. Genomsnittligt arrendepris för åkermark 2008, 2010, 2012 och 2014, kr/ha, inklusive gratisarrenden ¹ .	9
4. Utvecklingen av genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark inklusive gratisarrenden 1995–2014 (1994=100).	10
5. Andel gratisarrenden i procent, 2008, 2010, 2012 och 2014.	10
6. Genomsnittligt antal avtal per företag, 2008, 2010, 2012 och 2014.	10
7. Andelen skriftliga arrendeavtal 1996, 2007 och 2008.	10
8. Total jordbruksmark i Sverige, varav arrenderad, antal företag som arrenderar samt genomsnittlig arrenderade areal per företag, enligt Lantbruksregistret 2013.	11
9. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2009–2014, kr/ha, inklusive gratisarrenden, exklusive arrenden där annat än mark ingår t.ex. stödrätter och byggnader	11
Kartor	12
1. Produktionsområden (PO8)	12
2. NUTS 2	13
Fakta om statistiken	14
Detta omfattar statistiken	14
Definitioner och förklaringar	14
Statistikens tillförlitlighet	15
Bra att veta	15
Annan statistik	17
Elektronisk publicering	17
In English	18
Summary	18
List of tables	18
List of terms	19

Statistiken med kommentarer

I detta Statistiska meddelande redovisas genomsnittliga arrendepriiser för olika slag av arrenden. Priserna bygger på en urvalsundersökning som genomförs av Jordbruksverket vartannat år där uppgifter om två år efterfrågas vid samma tillfälle. Priserna är genomsnittliga och regionerna vi redovisar priser för avser förhållande stora regioner så lokala variationer förekommer.

Priser redovisas för jordbruksmark respektive åkermark, där priset på jordbruksmark baseras på de arrenden som innehåller åkermark och/eller betesmark. Vidare redovisas priser både inklusive och exklusive s.k. gratisarrenden. Vi redovisar också ett genomsnittligt arrendepreis på betesmark. Dock endast på riksnivå då beräkningsunderlaget för arrenden med enbart betesmark är väldigt litet. Samtliga priser är rensade för arrenden där arrendatorn arrenderar av sig själv, t.ex. genom självägt bolag, och för andra arrenden där priset enligt uppgiftslämnaren inte är satt på marknadsmässig grund. Priserna är exklusive moms. Vi redovisar även genomsnittliga arrendepriiser på jordbruksmark i tabell 9 där vi exkluderat arrenden där annat än marken ingår och påverkar arrendepriiset, t.ex. stödrätter och byggnader. Dessa sistnämnda är också de genomsnittliga arrendepriiser Sverige översänder till Eurostat enligt deras metodologi.

De som känner igen EU:s regionsindelning NUTS2 ser snabbt att två regioner inte finns med i figurer och tabeller. Det beror på att vi i denna urvalsundersökning får in för litet antal svar för att göra tillförlitliga beräkningar för regionerna Stockholm, Nedre Norrland och Övre Norrland. Därav har vi valt att slå ihop region Stockholm med Östra Mellansverige samt lägga ihop Nedre och Övre Norrland och kalla det Norra Sverige.

Arrendepriiser i Sverige

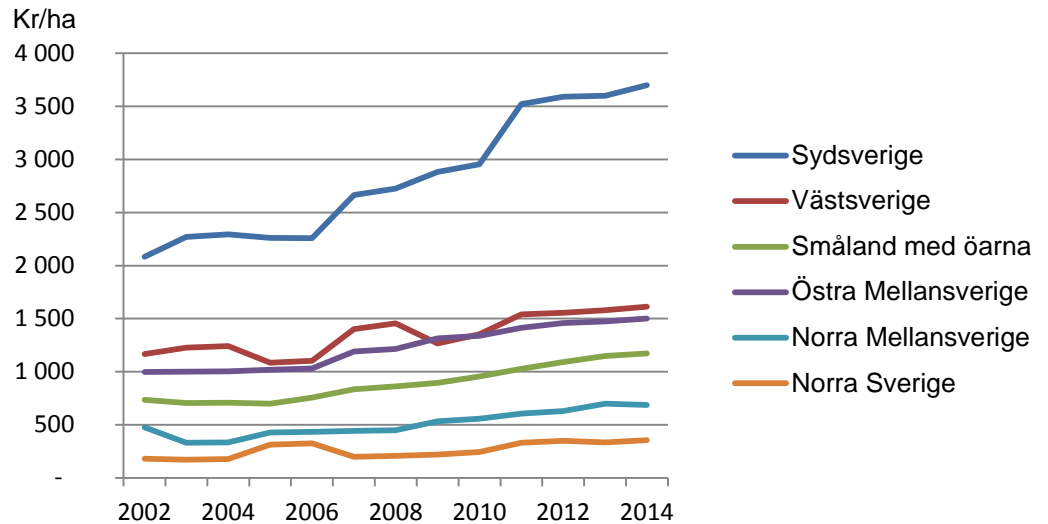
Mellan åren 1995 och 2011 har det genomsnittliga priset för att arrendera mark i Sverige fördubblats. Takten på arrendepriisökningen har i snitt varit mellan 0–7 % per år förutom mellan åren 2006 och 2007 och mellan 2010 och 2011 då arrendepriiserna ökade med 16 respektive 15 %. Att avräkningspriserna för spannmål steg kraftigt under samma perioder kan vara en bidragande orsak till denna prisutveckling i spannmålsbygderna.

Efter år 2011 har prisnivån på riksnivå varit oförändrad fram till och med år 2014. Enligt punktskattningen har arrendepriiset gått upp med 2 % mellan år 2013 och 2014, dock är ökningen inte statistiskt säkerställd. En hektar jordbruksmark kostar 1 666 kr/ha per år i Sverige och en hektar åkermark kostar 1 763 kr/ha. Priset för betesmark har i genomsnitt legat på runt 600 kr/ha under ett par undersökningar nu och så även under denna.

Arrendepriser jordbruksmark (åker och bete)

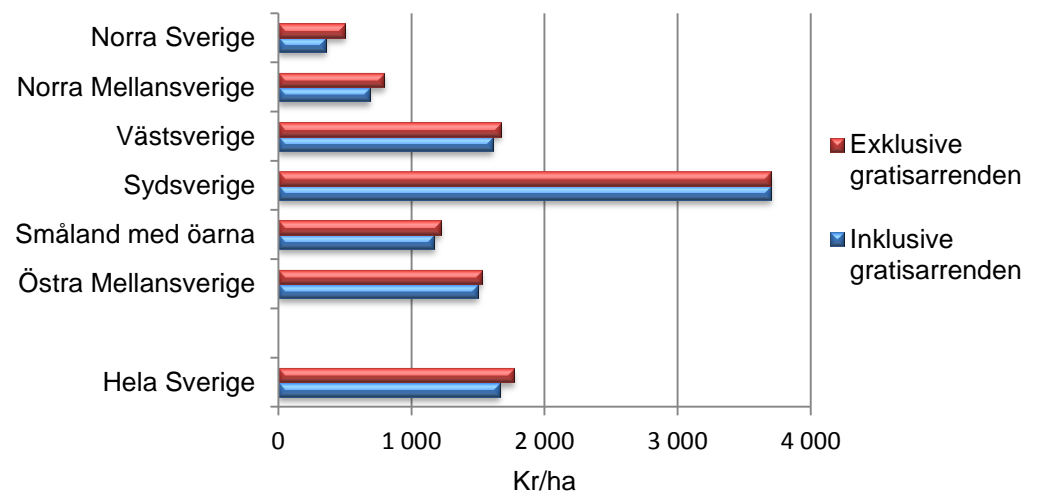
Arrendepriserna för jordbruksmark i Sydsverige uppgick år 2014 till i genomsnitt 3 699 kr per hektar då gratisarrendena medräknas. Arrendepriset var därmed mer än dubbelt så högt som genomsnittet för Sverige (1 666 kr/ha) och mer än 10 gånger högre än i de norra delarna av Sverige.

Figur B. Utvecklingen av arrendepriser för jordbruksmark 2002—2014 inklusive gratisarrenden efter regionsindelning NUTS2, kr/ha

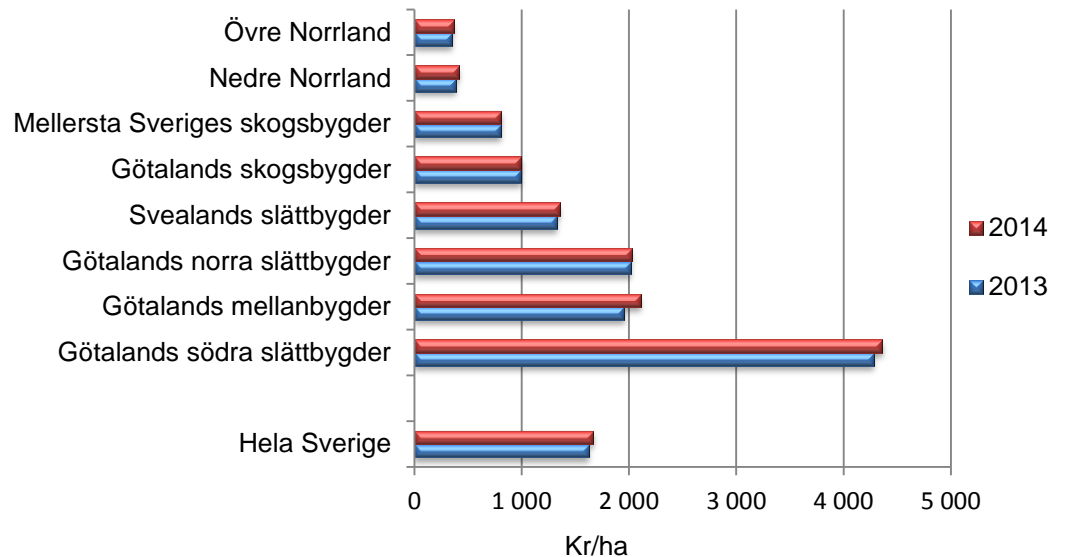

De arrendepriser som presenterats i figur C avser priser på jordbruksmark, det vill säga de genomsnittliga priserna för alla arrendena i undersökningen omfattande åkermark och/eller betesmark. Skillnaderna i arrendepris enligt figur C ska ses mot bakgrund av att andelen gratisarrenden varierar påtagligt mellan områdena. Omkring 40 % av arrendena i Norra Sverige är gratisarrenden, medan dessa endast utgör någon procent av arrendena i Sydsverige. Utesluts gratisarrendena vid beräkning av arrendepriserna, erhålls en något förändrad prisbild i norra Sverige. Tar man bort gratisarrendena i regionen Norra Sverige så ökar priset med omkring 40 % och prisgapet mellan Sydsverige och Norra Sverige minskar då något. I Sydsverige påverkas priset marginellt om man exkluderar gratisarrendena.

Figur C. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark år 2014 exklusive respektive inklusive gratisarrenden indelat efter regionsindelning NUTS2, kr/ha

Figur D. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2013 och 2014, inklusive gratisarrenden indelat efter produktionsområden, kr/ha

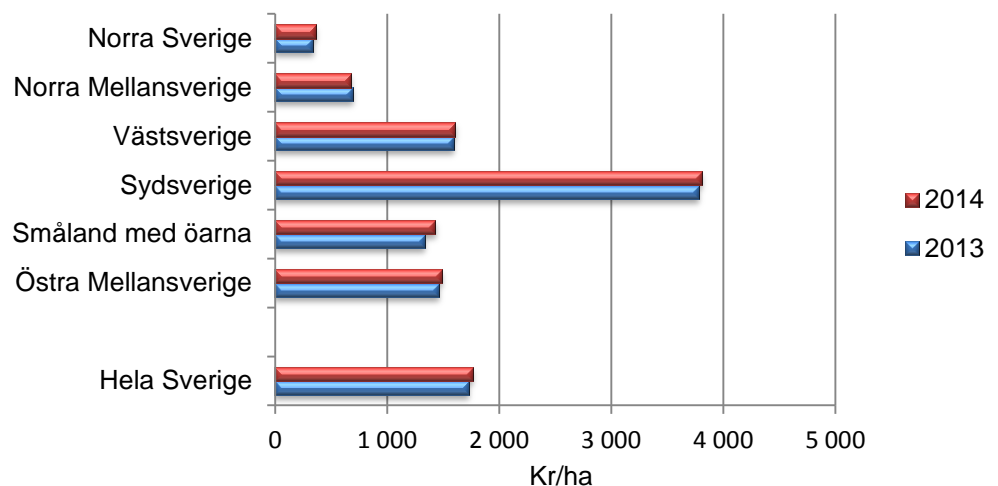

Arrendepriserna är högre i de produktionsområden där de bra geografiska förutsättningarna och de goda odlingsjordarna finns. Högst pris genererar arrendena av jordbruksmark i Götalands södra slättbygder där genomsnittspriset år 2014 var 4 361 kr/ha.

Götalands södra slättbygder utgörs av ett par mil brett band längs kusten i Hallands län och ner runt Skånes västra och södra kust. Se karta på sidan 13 hur Sverige är indelat efter produktionsområden.

Arrendepriser åkermark

Figur E. Genomsnittligt arrendepris för åkermark 2013 och 2014 inklusive gratisarrenden indelat efter regionsindelning NUTS2, kr/ha

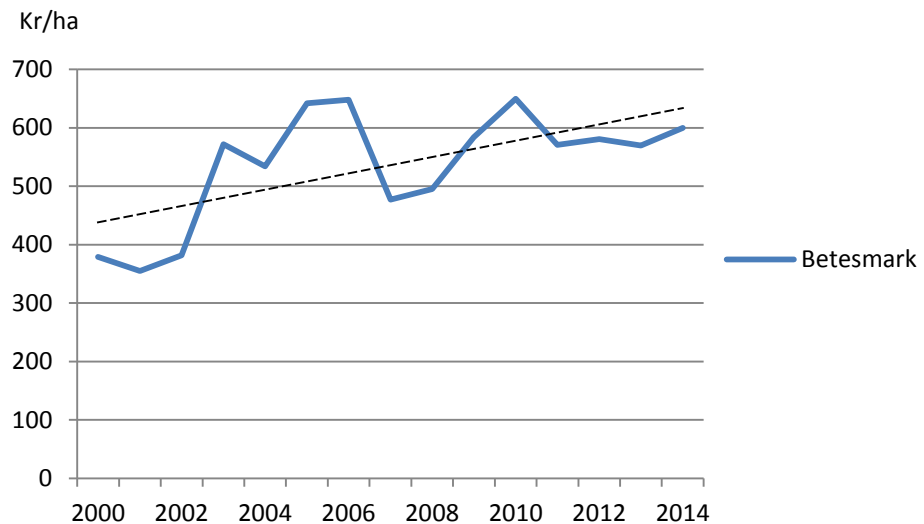

I figur E redovisas priserna för de arrenden vilka enbart består av åkermark. När dessa jämförs med figur C, framgår att priset på arrenderad åkermark är högre i landets södra delar, medan priset i de nordligare delarna inte skiljer sig från priset på arrenderad jordbruksmark. Detta beror på att arrendepriset på betesmark är mycket lägre än arrendepriset på åkermark i de södra delarna av landet medan skillnaden inte är så stor i de norra delarna. Arrendepriset för en hektar åkermark i Sydsverige låg år 2014 i genomsnitt på 3 811 kr, vilket är ca 3 % högre än arrendepriset på jordbruksmark i samma område.

Arrendepriser betesmark

Ett genomsnittspris för enbart betesmark har också beräknats för hela riket. Det beräknade arrendepriset för enbart betesmark inklusive gratisarrenden var 566 kr/ha för 2013 och 599 kr/ha 2014. Både nivån och förändringen mellan åren ska tolkas med stor försiktighet då antalet arrendeavtal med enbart betesmark i beräkningsunderlaget är litet. Vilket också är orsaken till att priserna hoppar en del över åren. Men över tiden kan man ändå utläsa att arrendepriset gått upp likt det gjort för arrendepriset på åkermark, vilket blir tydligt när man lägger in en trendlinje i figuren.

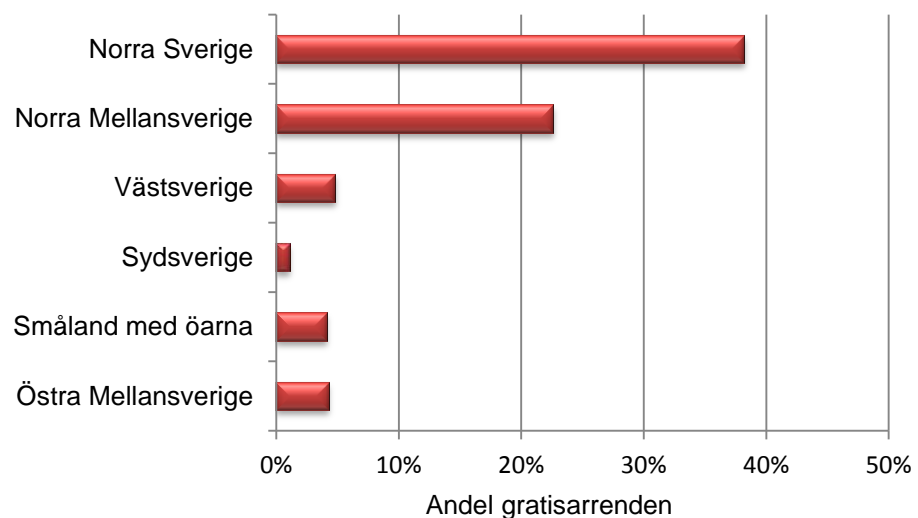
Figur F. Genomsnittligt arrendepris för betesmark 2000–2014, inklusive gratisarrenden, kr/ha

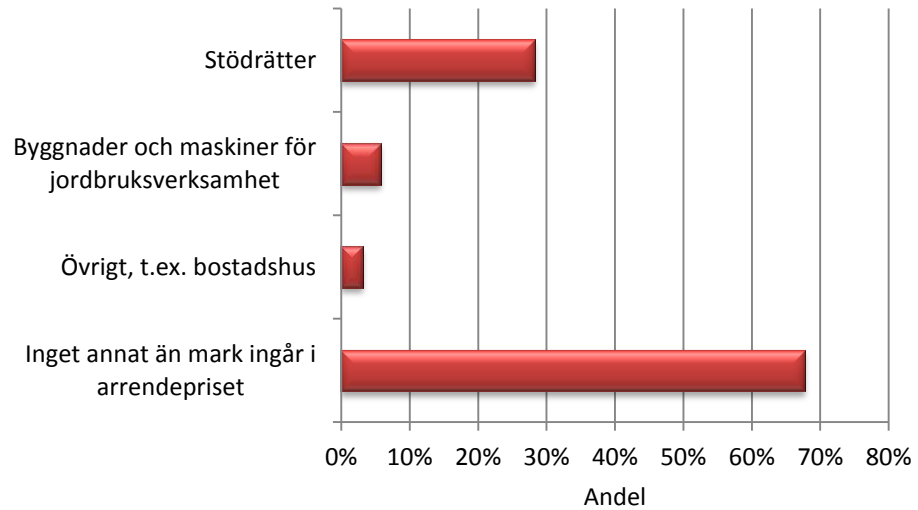
Andel gratisarrenden och andel arrendeavtal som innehåller mer än bara mark

I figur G ser man tydligt hur pass mycket vanligare det är med gratisarrenden i norra Sverige jämfört med södra Sverige.

Figur G. Andelen gratisarrenden år 2014 indelat efter regionsindelning NUTS2

Figur H. Andelen arrenden där annat än mark ingår som påverkar arrendepriset år 2014, i procent

Från och med arrendepreisundersökningen avseende år 2009–2010 ingår frågan om det ingick något annat än mark i arrendeaftalet som påverkade arrendepriiset. Detta för att försöka uppfylla Eurostats metodologi där man enbart vill ha ut de genomsnittliga priserna för de arrenden som bara omfattar mark.

I de fall där man upplever att man betalar ett marknadsmässigt pris ingick stödrätter i ca 28 % av avtalen under år 2014. Andelen arrendeaftal där maskiner, byggnader och annan utrustning för jordbruksverksamheten ingår i avtalet var för år 2014 ca 6 % och tycks vara vanligare i södra Sverige jämfört med norra.

Övrigt t.ex. bostadshus, ingick i ca 3 % av arrendeaftalen. I 68 % av arrendeaftalen ingår det inget, förutom mark, som påverkar priset. Andelarnas storlek ska tolkas med viss försiktighet då vi inte har beräknat något osäkerhetsmått till dessa.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Genomsnittligt arrendepreis för jordbruksmark 2008, 2010, 2012 och 2014, kr/ha, inklusive gratisarrenden.

1. Average rent for agricultural land 2008, 2010, 2012 and 2014, SEK/ha, including rents without payment.

Områden	2008	2010	2012	2014	Medelfel (%) (%, 2014)
NUTS2					
Östra Mellansverige	1 215	1 340	1 458	1 500	10,7%
Småland med Öarna	863	955	1 092	1 173	11,5%
Sydsverige	2 725	2 955	3 591	3 699	10,8%
Västsverige	1 457	1 353	1 555	1 612	10,6%
Norra Mellansverige	448	557	631	688	11,2%
Norra Sverige	206	244	350	354	20,2%
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	..	3 621	4 421	4 361	9,2%
Götalands mellanbygder	..	1 642	2 185	2 107	14,6%
Götalands norra slättbygder	..	1 739	1 927	2 027	4,9%
Svealands slättbygder	..	1 215	1 334	1 352	10,4%
Götalands skogsbygder	..	843	893	994	9,3%
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	657	834	810	5,9%
Nedre Norrland	..	329	401	415	19,1%
Övre Norrland	..	239	372	369	20,9%
Hela riket	1 301	1 391	1 637	1 666	4,4 %

Anm. Priser på produktionsområden är inte framtaget före år 2009. Note: The prices per production areas are available from 2009 onwards.

2. Genomsnittligt arrendepreis för jordbruksmark 2008, 2010, 2012 och 2014, kr/ha, endast arrenden med avgift.

2. Average rent for agricultural land 2008, 2010, 2012 and 2014, SEK/ha, excluding rents without payment.

Områden	2008	2010	2012	2014
NUTS2				
Östra Mellansverige	1 224	1 357	1 479	1 525
Småland med Öarna	932	985	1 133	1 218
Sydsverige	2 839	3 031	3 627	3 696
Västsverige	1 490	1 372	1 591	1 670
Norra Mellansverige	558	661	734	795
Norra Sverige	341	399	488	498
Produktionsområden				
Götalands södra slättbygder	..	3 629	4 441	4 383
Götalands mellanbygder	..	1 664	2 197	2 146
Götalands norra slättbygder	..	1 748	1 956	2 099
Svealands slättbygder	..	1 217	1 371	1 394
Götalands skogsbygder	..	879	959	1 017
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	752	913	900
Nedre Norrland	..	495	555	646
Övre Norrland	..	367	535	450
Hela riket	1 401	1 467	1 752	1 765

Anm. Priser på produktionsområden är inte framtaget före år 2009. Note: The prices per production areas are available from 2009 onwards.

3. Genomsnittligt arrendepreis för åkermark 2008, 2010, 2012 och 2014, kr/ha, inklusive gratisarrenden¹.

3. Average rent for arable land 2008, 2010, 2012 and 2014, including rents without payment, SEK/ha¹.

Områden	2008	2010	2012	2014	Medelfel (%), 2014
NUTS2					
Östra Mellansverige	1 215	1 401	1 427	1 491	5,1%
Småland med öarna	886	1 030	1 227	1 429	24,5%
Sydsverige	3 130	3 331	3 783	3 811	11,0%
Västsverige	1 516	1 438	1 526	1 607	16,6%
Norra Mellansverige	440	562	574	677	19,6%
Norra Sverige	207	250	322	362	25,5%
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	..	3 820	4 584	4 396	8,9%
Götalands mellanbygder	..	1 769	2 502	2 605	14,7%
Götalands norra slättbygder	..	1 774	1 976	2 100	4,7%
Svealands slättbygder	..	1 301	1 276	1 330	6,0%
Götalands skogsbygder	..	901	911	1 001	16,4%
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	627	835	832	7,1%
Nedre Norrland	..	310	336	419	20,2%
Övre Norrland	..	250	..	367	20,9%
Hela riket	1 385	1 507	1 717	1 763	5,1%

Anm. Priser på produktionsområden är inte framtaget före år 2009. Note: The prices per production areas are available from 2009 onwards.

¹ När medelfelet överstiger 35 % redovisas ej siffran.

4. Utvecklingen av genomsnittligt arrendepreis för jordbruksmark inklusive gratisarrenden 1995–2014 (1994=100).

4. Development of rents for agricultural land including rents without payment 1995–2014 (1994=100).

	1995	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Östra Mellansverige	102	121	140	181	184	195	201	203	206
Småland med öarna	104	133	130	166	177	191	203	213	216
Sydsverige	102	119	153	195	200	239	243	244	251
Västsverige	100	124	127	148	158	180	182	185	188
Norra Mellansverige	100	139	130	162	168	183	191	211	208
Norra Sverige	98	115	176	124	138	187	197	188	199
Hela riket	102	122	136	168	176	202	207	205	210

5. Andel gratisarrenden i procent, 2008, 2010, 2012 och 2014.

5. Percentage of rents without payment 2008, 2010, 2012 and 2014.

	2008	2010	2012	2014
Östra Mellansverige	5	2	4	4
Småland med öarna	10	4	7	4
Sydsverige	7	2	1	1
Västsverige	7	5	5	5
Norra Mellansverige	25	18	28	23
Norra Sverige	37	39	40	38
Hela riket	14	10	10	9

6. Genomsnittligt antal avtal per företag, 2008, 2010, 2012 och 2014.

6. Average number of contracts per holding 2008, 2010, 2012 and 2014.

	2008	2010	2012	2014
Östra Mellansverige	2,9	2,5	2,5	2,7
Småland med öarna	3,1	3,7	3,5	3,1
Sydsverige	2,3	2,8	2,1	2,2
Västsverige	2,4	2,8	2,4	2,3
Norra Mellansverige	3,7	4,5	6,5	4,1
Norra Sverige	6,0	5,4	5,3	5,2
Hela riket	3,2	3,4	3,4	3,0

7. Andelen skriftliga arrendeavtal 1996, 2007 och 2008.

7. Proportion of written contracts 1996, 2007 and 2008.

	1996	2007	2008
Östra Mellansverige	59	76	77
Småland med öarna	39	58	59
Sydsverige	68	82	82
Västsverige	46	65	65
Norra Mellansverige	24	55	55
Norra Sverige	19	60	60
Hela riket	41	68	69

8. Total jordbruksmark i Sverige, varav arrenderad, antal företag som arrenderar samt genomsnittlig arrenderade areal per företag, enligt Lantbruksregistret 2013.

8. Total agricultural land in Sweden, rented area, number of holdings that rent land, average rented hectares per holding according to Farm register 2013.

	Total jordbruksmark, ha	Varav arrenderad jordbruksmark, ha	Antal företag som arrenderar mark	Genomsnittlig arrenderad areal per företag, ha
Östra Mellansverige	884 784	342 105	6 251	54,7
Småland med öarna	502 041	201 918	5 304	38,1
Sydsverige	542 044	203 567	4 425	46,0
Västsverige	650 624	227 669	6 704	34,0
Norra Mellansverige	256 761	105 970	3 584	29,6
Norra Sverige	211 172	100 931	3 383	29,8
Hela riket	3 047 427	1 182 160	29 651	39,9

9. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2009–2014, kr/ha, inklusive gratisarrenden, exklusive arrenden där annat än mark ingår t.ex. stödrätter och byggnader

9. Average rent for agricultural land 2009–2014, SEK/ha, including rents without payment, excluding rents with entitlements and buildings

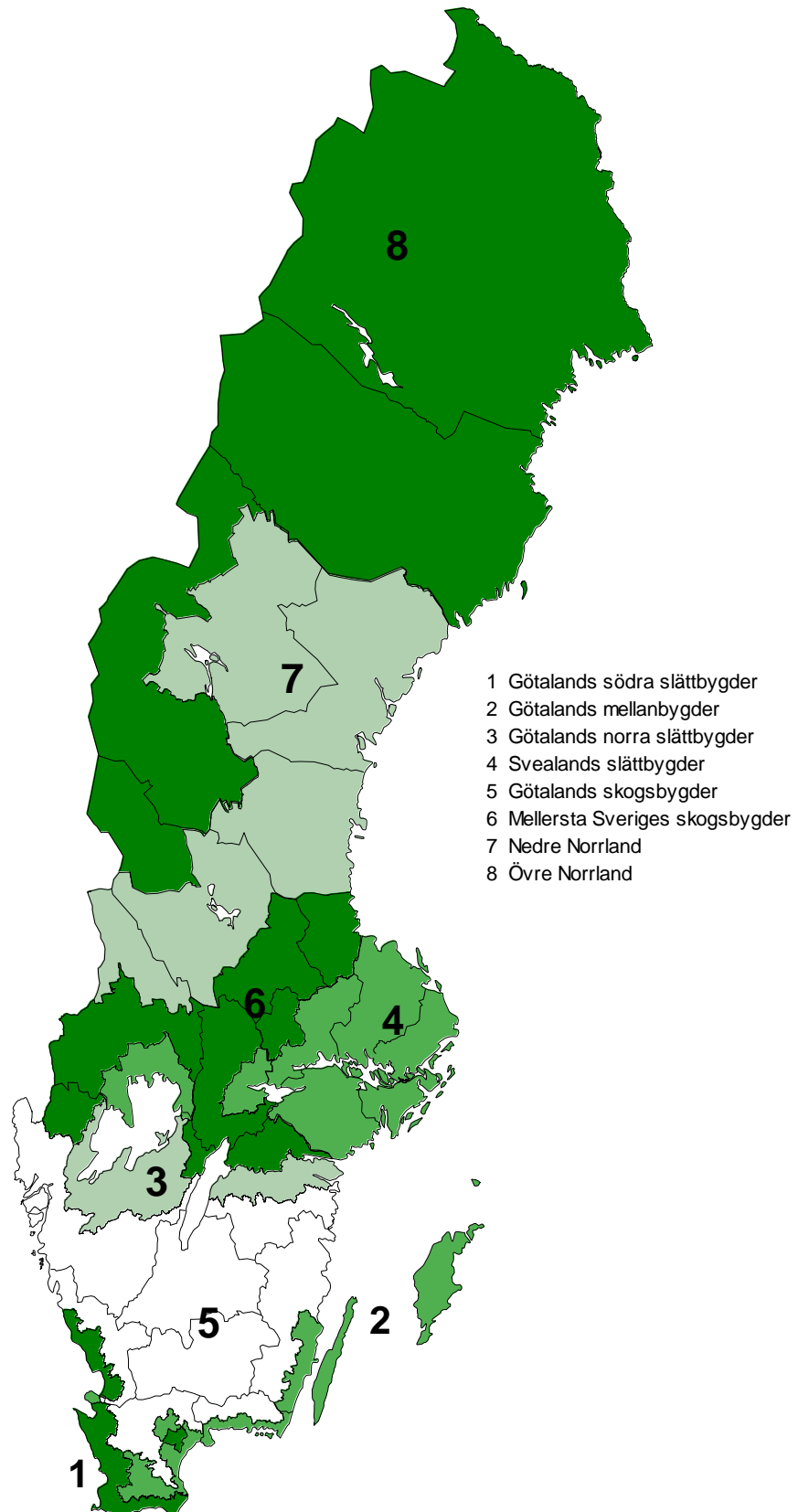
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Östra Mellansverige	1 214	1 238	1 292	1 313	1 263	1 297
Småland med Öarna	727	741	1 101	1 103	1 147	1 155
Sydsverige	2 582	2 671	3 553	3 573	3 651	3 696
Västsverige	1 207	1 272	1 428	1 448	1 504	1 551
Norra Mellansverige	477	504	481	512	565	557
Norra Sverige	195	211	269	270	275	294
Hela riket	1 207	1 253	1 515	1 531	1 554	1 583

Anm. Dessa priser översänds till Eurostat i enlighet med den nya metodologin som trädde i kraft till referensåret 2010. Note: These prices are transferred to Eurostat and are according to the new methodology.

Kartor

1. Produktionsområden (PO8)

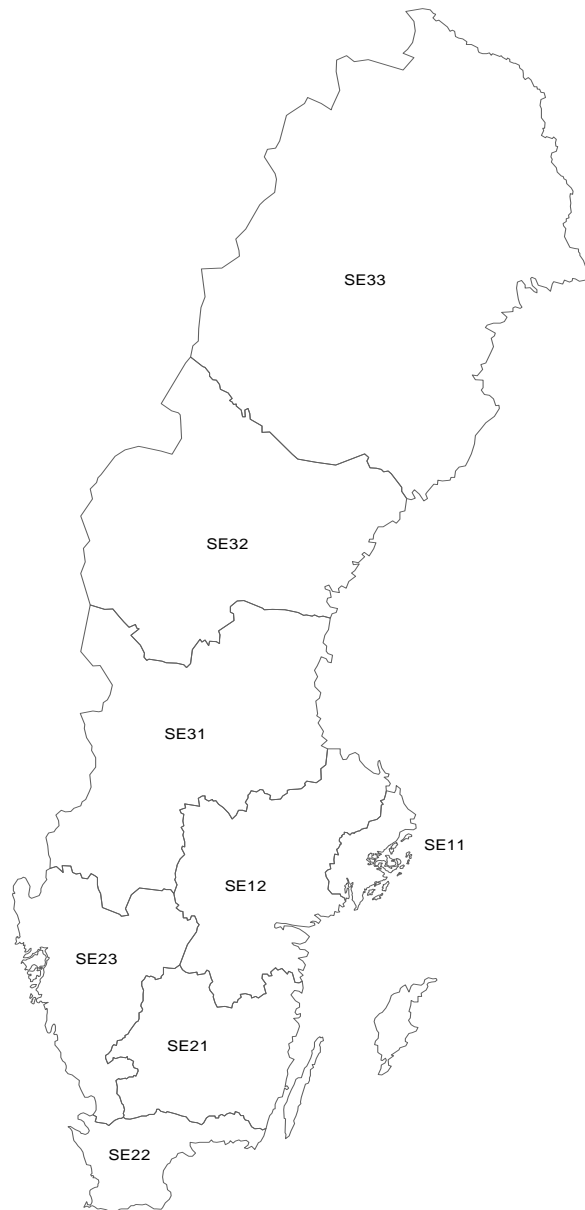
1. Production areas (PO8)

2. NUTS 2

2. NUTS 2

SE 11	Stockholm
SE 12	Östra Mellansverige
SE 21	Småland med öarna
SE 22	Sydsverige
SE 23	Västsverige
SE 31	Norra Mellansverige
SE 32	Mellersta Norrland
SE 33	Övre Norrland

Fakta om statistiken

I samband med EU-medlemskapet önskade EU:s statistikkontor Eurostat statistik från Sverige avseende arrendepriiser och markpriser på jordbruksmark. Sådan statistik togs inte regelbundet fram i Sverige tidigare. Denna statistik används av Eurostat för att belysa prisutvecklingen i de olika medlemsländerna och av DG Agri för att analysera olika effekter av förändringar i jordbrukspolitiken.

Denna statistik faller inte under någon EU-reglering. Medlemsländerna beräknar och översänder siffror inom området ”Agricultural land prices and rents” enligt informella överenskommelser. Från och med priserna avseende år 2010 finns en ny gemensamt framtagen metodologi för hur medlemsländerna inom EU ska beräkna mark- och arrendepriiser. Detta för att harmonisera och öka jämförbarheten mellan länderna vilket också leder till ökad användning av statistiken.

I detta Statistiska meddelande redovisas genomsnittliga arrendepriiser för olika slag av arrenden. Priserna bygger på en urvalsundersökning som genomförs av Jordbruksverket vartannat år där uppgifter om två år samlas in vid samma tillfälle. Priser redovisas för jordbruksmark och åkermark. Jordbruksmark består av åkermark och betesmark. Vidare redovisas priser både inklusive och exklusive s.k. gratisarrenden. Samtliga priser är rensade för arrenden där arrendatorn arrenderar av sig själv, t.ex. genom självägt bolag, och för andra arrenden där priset enligt uppgiftslämnaren inte är satt på marknadsmässig grund. Priserna är exklusive moms. Vi redovisar även genomsnittliga arrendepriiser på jordbruksmark där vi exkluderat arrenden där annat än marken ingår och påverkar arrendepriiset, t.ex. stödrätter och byggnader. Dessa sistnämnda är också de genomsnittliga arrendepriiser Sverige översänder till Eurostat enligt deras metodologi.

Prisnivån och pristutvecklingen ska tolkas med försiktighet, eftersom värdena för framförallt regionerna i norra Sverige är behäftade med höga medelfel.

Detta omfattar statistiken

Arrendepriiserna avser att spegla hur mycket det i genomsnitt kostar att arrendera en hektar jordbruksmark i Sverige. Urvalet till arrendepriisundersökningen avseende år 2013–2014 drogs bland de 27 219 jordbruksföretag som ingick i lantbruksregistret (LBR) avseende år 2013 och som arrenderade åkermark eller betesmark enligt strukturundersökningen 2013.

Definitioner och förklaringar

För uppskattning av arrendepriiser 2013 och 2014 har Jordbruksverket vänt sig till 1 800 slumpmässigt utvalda brukare som arrenderar åker- och/eller betesmark. Dessa brukare har erhållit en enkät där de ombetts ange antal arrenden för år 2013 och 2014. För de 8 arealmässigt största arrendena ombads de också specificera hur stor areal åker- och/eller betesmark arrendet omfattar, arrendets totala avgift för år 2013 respektive 2014, om de anser att de betalar ett marknadsmässigt pris samt huruvida det ingår något mer än bara mark i arrendet som påverkar arrendeavgiftens storlek såsom t.ex. stödrätter, byggnader, maskiner etc.

Valet av urvalsmetod bygger på erfarenheter från tidigare års undersökningar. För bästa möjliga precision i skattningarna har ett stratifierat urval dragits. Populationen har inför urvalsdragningen stratifierats efter storlek på företagens totala arrenderade jordbruksmarksareal samt efter en regional indelning. Fyra storleksklasser och åtta regioner (s.k. produktionsområden) har använts. Totalt har alltså 32 strata skapats. Urvalsstorleken i vart och ett av dessa strata har bestämts med s.k. optimal allokering med avseende på arrenderad jordbruksmarksareal.

Till följd av att vi från och med arrendeprisundersökningen avseende år 2007–2008 använder de totala arrenderade arealerna från de år vi gör totalundersökningar av jordbrukets struktur, kan vi numera beräkna medelfel på en del av arrendepriserna. Medelfel är ett mått på hur osäkert värdet som presenteras är. Läger vi till eller drar ifrån två gånger medelfelet från skattningen så säger det att vi med 95 % säkerhet har det rätta medelvärdet inom intervallet. T.ex. ett arrendepris på 1 000 kr/ha med ett medelfel på 5 % ger oss intervallet 900–1 100 kr ($1\,000 \pm 2 \cdot 0,05 \cdot 1\,000$). Så med 95 % säkerhet kan vi säga att det faktiska genomsnittliga arrendepriset ligger mellan 900–1 100 kr/ha. Medelfelet är bara beräknat på arrendepriset för jordbruksmark inklusive gratisarrenden samt åkermark inklusive gratisarrenden.

I tabell 8 redovisar vi arealer och antal företag enligt lantbruksregistret (LBR) 2013. För att ingå i lantbruksregistret ska företaget leva upp till minst ett av följande kriterier:

- bruka mer än 2,0 ha åkermark, eller
- bruka minst 5,0 ha jordbruksmark (åkermark + betesmark), eller
- inneha djurbesättningar på – minst 10 nötkreatur eller 10 suggor eller 50 svin eller 20 får och lamm eller 1 000 fjäderfä, eller
- bedriva yrkesmässig trädgårdsodling om minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal eller 200 kvadratmeter växthusyta.

Statistikens tillförlitlighet

Osäkerheten i arrendeprisundersökningen utgörs av både slumpmässig osäkerhet, mättningsfel, bearbetningsfel och möjliga systematiska fel. Den slumpmässiga osäkerheten finns i alla urvalsundersökningar. Storleken på det slumpmässiga felet är beräknat på jordbruksmark inklusive gratisarrende samt åkermark inklusive gratisarrenden. Från och med arrendepriserna avseende år 2011 har vi gått till att stratifiera ramen enligt regionsindelningen produktionsområden istället för som tidigare NUTS2. Vi får därigenom bättre precision i skattningarna då priserna bättre korrelerar med hur bra marken är att odla vilket indelningen efter produktionsområden tar större hänsyn till.

Den största källan för systematiskt fel är urvalsramen. Det finns en undertäckning och övertäckning av företag som arrenderar jordbruksmark då uppgifterna om detta härrör sig något år tillbaka i tiden. Läs mer om osäkerhetskällorna i dokumentet ”Beskrivning av statistiken”.

Undersökningens svarsfrekvens var ca 69 % vilket motsvarar 1 233 st inkomna svar. Av dessa var det ca 12 % som uppgav att de inte ville delta i denna frivilliga undersökning. Beräkningsunderlaget hamnade därmed i storlek med förra gången denna undersökning genomfördes år 2012.

Medelfelen hoppar upp och ner för olika regioner mellan undersökningarna. Det beror oftast på slumpmässigheten i variationen av de genomsnittliga priser som förekommer i de olika stratummen men även variationen i antalet inkomna svar per stratum. Få svar i kombination med stora variationer på priserna bidrar till en hög varians i stratomet som i sin tur medför att skattningen blir osäkrare för den regionen stratomet ingår i.

Bra att veta

Arrendeprisundersökningen genomförs vartannat år som en enkätundersökning. I enkäten har priserna för de två senaste åren efterfrågats. Detta kan medföra att slumpmässiga skillnader i nivå på priserna kan uppkomma vartannat år.

Arrendepriserna har sedan 1995 beräknats och publicerats i olika format. På grund av förändringar i definitioner och metoder är priserna som presenteras i dessa publikationer inte alltid helt jämförbara. Framför allt har förändringar skett när det gäller hur hänsyn tagits till icke marknadsmässiga arrenden. All

nationell statistik, bortsett andelen skriftliga arrenden samt genomsnittligt antal arrenden per företag, som redovisas i detta Statistiska meddelande, avser marknadsmässiga arrenden.

En ny gemensam metodologi för att ta fram mark- och arrendepriiser har tagits fram av medlemsländerna ihop med Eurostat för att få en bättre harmonisering av prisstatistiken mellan länderna och därmed ökad användning. En skillnad i hur vi på nationell nivå tar fram arrendepriiserna jämfört med Eurostats metodologi är att priserna till EU ska bygga helt och hållet på de arrenden där inget annat än marken ingår i arrendeavgiften. Det vill säga att eventuella stödrätter, byggnader, maskiner etc. ska vara exkluderade ur det genomsnittliga pris vi skickar till EU. Priser enligt denna nya metodologi ska levereras till Eurostat med början avseende 2010 års mark- och arrendepriiser. Sverige har under tidigare år försökt rensa dessa översända arrendepriiser till EU från arrenden där byggnader ingått och nu utökat det till att även exkludera arrenden där stödrätter, maskiner etc. ingår. Därav skiljer sig det pris som finns i Eurostats databas med de vi publicerar nationellt.

Från och med arrendepriiserna avseende år 2009 har priserna även redovisats enligt regionsindelningen produktionsområden. Detta för att majoriteten av den statistik vi producerar presenteras enligt den regionsindelningen men också för att påvisa att även produktionsvillkoren vad gäller hur bra marken är att bruka är en faktor som påverkar arrendepriiset. Från och med arrendepriiserna avseende år 2011 genomfördes även stratifieringen inför urvalsdragningen med denna regionsindelning, vilket innan skett enligt NUTS2. Detta för att priserna bättre harmoniserar i produktionsområdena jämfört med NUTS2 och vi får därmed säkrare skattningar på priserna. Vi redovisar fortsättningsvis priserna enligt båda dessa regionsindelningar men priset på riksnivå viktas från och med 2011 med de arrenderade arealerna fördelat enligt produktionsområdena. Att beräkna priset på riksnivå enligt detta sätt ger ingen påvisad nivåskillnad på priset som beror på metodförändringen.

Då detta är en urvalsundersökning så krävs det att beräkningsunderlaget blir tillräckligt stort för de olika geografiska områdena man undersöker. Detta för att få så stor säkerhet som möjligt i skattningarna. Därav är två s.k. NUTS2-områden hopslagade med var sitt annat NUTS2-område. Det gäller Stockholm som är ihopslaget med Östra Mellansverige. Övre Norrland och Mellersta Norrland är ihopslaget och heter här Norra Sverige. De uppskattade arrendepriiserna redovisas därav i sex olika regioner i landet vilka definieras på följande sätt:

Område	Län
Sydsverige	K, (L), M
Västsverige	N, O, (P), (R)
Småland med öarna	F, G, H, I
Östra Mellansverige	AB, C, D, E, T, U
Norra Mellansverige	S, W, X
Norra Sverige	Y, Z, AC, BD

Annan statistik

Jordbruksverket publicerar månadsvis priser och prisindex inom jordbruks- och livsmedelsområdet i JO 49 SM. Denna publikation finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under Statistik. Även längre prisserier återfinns i statistikdatabasen. För internationella jämförelser rekommenderas i första hand EU:s statistikorgan Eurostats webbsida.

Årligen publicerar Jordbruksverket uppskattningar av priser på jordbruksmark i ett eget SM.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Statistik samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link "Första sidan - I korta drag" above, then click on the link "Hela publikationen (PDF)".

Before the accession to the EU, Swedish statistics on agricultural land prices and rents were not calculated or published on a regular basis. This kind of statistics has since 1973 annually been provided to Eurostat by most member states. Since the accession to the EU in 1995, Sweden is also providing Eurostat with annual statistics on agricultural land prices and rents.

In Sweden there are approximately 30 000 farmers that rent land. The price estimations of agricultural rents are based on sample surveys with postal inquiries. About 1 800 farmers have been included in the stratified sample. The questionnaire is designed to enable estimations of the rented values of agricultural land excluding other things than land, such as buildings or entitlements.

Between the accession to the EU in 1995 and 2011, rent prices in Sweden have doubled. Since 2011, however the average price has remained around 1 650 SEK per hectare. The average price in Sweden to rent one hectare agricultural land, including rents without payment was 1 666 SEK in 2014. For arable land the average price was 1 763 SEK and for permanent grassland 599 SEK. The prices for land rents increased by 2 % between 2013 and 2014, but the increase is not statistically significant. The biggest increase was found in the central districts of Götaland and in the northern parts of Sweden. In average, the rents for agricultural land in the southern parts of Sweden are more than ten times higher than in the northern parts.

List of tables

Explanation of symbols	8
1. Average rent for agricultural land 2008, 2010, 2012 and 2014, SEK/ha, including rents without payment.	8
2. Average rent for agricultural land 2008, 2010, 2012 and 2014, SEK/ha, excluding rents without payment.	9
3. Average rent for arable land 2008, 2010, 2012 and 2014, including rents without payment, SEK/ha ¹ .	9
4. Development of rents for agricultural land including rents without payment 1995–2014 (1994=100).	10
5. Percentage of rents without payment 2008, 2010, 2012 and 2014.	10
6. Average number of contracts per holding 2008, 2010, 2012 and 2014.	10
7. Proportion of written contracts 1996, 2007 and 2008.	10
8. Total agricultural land in Sweden, rented area, number of holdings that rent land, average rented hectares per holding according to Farm register 2013.	11
9. Average rent for agricultural land 2009–2014, SEK/ha, including rents without payment, excluding rents with entitlements and buildings	11

List of terms

Arrendepris på jordbruksmark	Rent for agricultural land
Arrenderad	Rented
Betesmark	Permanent grassland
Genomsnittlig	Average
Götalands mellanbygder	Central districts in Götaland
Götalands norra slättbygder	Plain district in northern Götaland
Götalands skogbygder	Forest districts in Götaland
Götalands södra slättbygder	Plain district in southern Götaland
Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in central Sweden
Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
Norra Sverige	”NUTSII” area including two NUTSII areas, Mellersta Norrland and Övre Norrland
Produktionsområde	Production areas. Sweden divided in areas by soil type
Skriftliga avtal	Written contracts
Småland med öarna	NUTSII area Småland med öarna
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand
Västsverige	NUTSII area Västsverige
Åkermark	Arable land
Östra Mellansverige	”NUTSII” area including two NUTSII areas, Stockholm and Östra Mellansverige
Övre Norrland	Upper parts of Norrland